

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/13/2020
Identifikačné číslo spisu: 7115212711
Dátum vydania rozhodnutia: 24.02.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7115212711.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu X.. S. S., bývajúceho v H., R. XXXX/XX, zastúpeného JUDr. Júliusom Kvetánom, advokátom so sídlom v Humennom, Jasenovská 11, proti žalovanému Železnice Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Klemensova 8, IČO: 31 364 501, o náhradu ušlého zisku s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15C/226/2015, o dovolaní žalobcu proti rozhodnutiu Krajského súdu v Košiciach z 29. novembra 2018 sp. zn. 3Co/237/2018, 3Co/238/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „prvostupňový súd“ alebo „súd prvej inštancie“) ostatným rozsudkom z 15. marca 2018 č. k. 15C/226/2015-659 (ďalej aj „rozsudok“) nevyhovel návrhu žalobcu na opravu zápisnice o pojednávaní zo 6. marca 2018, nepripustil zmenu žaloby v zmysle podania z 22. februára 2018 a 14. marca 2018, zamietol žalobu a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Prvostupňový súd uznesením z 25. apríla 2018 č.k. 15C/226/2015-709 (ďalej aj „uznesenie“) zamietol návrh žalobcu na opravu tohto rozsudku (bod 1). V odôvodnení tohto uznesenia uviedol s odkazom na ust. § 224 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), že nakoľko neboli dôvody na vykonanie opravy rozsudku, súd návrhu žalobcu na opravu rozsudku nevyhovel, dávajúc do pozornosti na porovnanie znenie odôvodnenia napadnutého rozsudku ako aj písomné podania žalobcu, taktiež prehlásenie žalobcu na pojednávaní konanom dňa 15. marca 2018 t.j. body 3 a 4 odôvodnenia napadnutého rozsudku.

3. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu proti prvostupňovému rozsudku (bod 1) a uzneseniu (bod 2) rozsudkom z 29. novembra 2018 sp. zn. 3Co/237/2018, 3Co/238/2018 odmietol odvolanie žalobcu proti výrokom rozsudku o nevyhovení návrhu žalobcu na

opravu zápisnice, ako aj o nepripustení zmeny žaloby (prvý a druhý výrok) a potvrdil rozsudok vo výrokoch o zamietnutí žaloby a náhrade trov konania (tretí a štvrtý výrok). Zároveň odmietol odvolanie proti uzneseniu a priznal žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

3.1. Odvolací súd uviedol, že žalobca žalobu odôvodňoval tým, že dňa 21. decembra 1996 uzavrel so žalovaným nájomnú zmluvu č. XXX-XXX/XX, ktorou žalovaný prenajal žalobcovi ako nájomcovi a spolunájomcovi X.. S. K. nebytové priestory v budove železničnej zastávky Humenné - mesto, ktoré sú opísané v čl. II bod 1, 2 a 4 nájomnej zmluvy. Neskôr žalovaný napriek nesúhlasu žalobcu a bez jeho vedomia dal do nájmu nebytové priestory iným podnikateľským subjektom a X.. K.. Uvedeným konaním žalovaný spôsobil žalobcovi škodu vo forme vyčísleného ušlého zisku, nakoľko žalovaný zabránil žalobcovi v podnikaní v uvedených priestoroch, čím je konanie žalovaného v rozpore s článkom III nájomnej zmluvy.

3.2. Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu a dospel k záveru, že je nedôvodné, a to potom, čo odmietol odvolanie žalobcu proti výrokom rozsudku o nevyhovení návrhu žalobcu na opravu zápisnice o pojednávaní zo 6. marca 2018, ako aj nepripustení zmeny žaloby v zmysle podaní žalobcu z 22. februára 2018 a 14. marca 2018 v zmysle § 386 písm. c/ CSP, keďže smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, s odkazom na ust. § 357 CSP s tým, že odvolací súd rovnako v zmysle § 386 písm. c/ CSP odmietol odvolanie žalobcu proti uzneseniu, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu na opravu napadnutého rozsudku, nakoľko oprava napadnutého rozsudku smerovala voči jeho odôvodneniu a v zmysle ust. § 357 písm. f/ CSP je odvolanie prípustné len proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávostiach okrem odôvodnenia.

3.3. V odvolacom konaní bol vecne preskúmaný len rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby v celom rozsahu a o náhrade trov konania, keďže len proti týmto výrokom napadnutého rozsudku bol žalobca oprávnenou osobou na podanie odvolania. Odvolací súd s odkazom na ust. § 387 ods. 2 CSP sa stotožnil s odôvodnením napadnutého prvostupňového rozsudku v tom znení, že nakoľko z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by žalovaný udelil žalobcovi písomný generálny t. j. všeobecný súhlas na prenájom nebytových priestorov tretím osobám, ktorý bol vyžadovaný podľa článku VI bod 10 nájomnej zmluvy, nemohli byť zo strany žalobcu naplnené zákonné predpoklady titulom náhrady škody, t. j. ušlého zisku. Rovnako z výsledkov vykonaného dokazovania z dôvodu neunesenia dôkazného bremena zo strany žalobcu nevyplývalo, že by žalovaný bez vedomia žalobcu a dania všeobecného súhlasu, dal do podnájmu nebytové priestory iným subjektom, čím by žalobcovi znemožnil dosahovať ušlý zisk.

3.4. Odvolací súd ďalej uviedol, že nakoľko na strane žalovaného absentuje akékoľvek preukázanie porušenia záväzkovoprávneho vzťahu vyplývajúceho z uzatvorenej nájomnej zmluvy, resp. porušenie iných povinností stanovených zákonom, v príčinnej súvislosti s ktorými by vznikla žalobcovi ujma v jeho majetkovej sfére, v dôsledku ktorej by u žalobcu nedošlo z hľadiska danosti škodovej udalosti k rozmožneniu jeho majetkových hodnôt, ktoré by sa dali očakávať s prihliadnutím na pravidelný priebeh veci (žalobca v tomto smere neunesol dôkazné bremeno), v dôsledku nepreukázania zákonných predpokladov vzniku nároku na náhradu ušlého zisku, správne súd prvej inštancie uplatnený nárok žalobcu zamietol.

3.5. V závere odvolací súd uviedol, že X.. K. po doručení výpovede z predmetnej nájomnej zmluvy žalovanému prenajaté priestory odovzdal, čo vyplývalo aj z právoplatných rozhodnutí prvostupňového súdu zo 16. novembra 2004 č. k. 6C/175/2003-142, zo 4. novembra 2016 sp. zn. 15C/261/2015, ako aj právoplatného rozsudku Okresného súdu Košice I z 15. júna 2001 č. k. 26C/55/2006-460, na ktoré správne poukazoval súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku (bod 52). Nájomný vzťah, ktorý bol sporovými stranami založený predmetnou Nájomnou zmluvou č. 512-037/96 z 21. decembra 1996 (na čl. 67 v spise sp. zn. 34C/108/2002), na základe platne doručenej výpovede ku dňu 31. marca 2003 skončil uplynutím výpovednej lehoty, pričom od 1. júla 2000 už ale X.. S. K. prenajaté priestory so žalobcom neužíval, keďže po doručení výpovede zo strany žalovaného prenajaté priestory riadne odovzdal žalovanému. Preto žalobca od tej doby už podnikal v predmetných nebytových priestoroch sám a aj keď predložil podnájomné zmluvy o daní súhlasu v zmysle článku VI bod 10 nájomnej zmluvy, išlo len o individuálny súhlas žalovaného v rámci tohto podnájmu, nie generálny t. j. všeobecný súhlas žalovaného, so zreteľom aj na znenie článku VI bodu 10 predmetnej nájomnej zmluvy, ktorého danosť

ale nemala vplyv na nedôvodnosť uplatneného nároku.

3.6. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f/ CSP. Na 24 stranách podaného dovolania žalobca v podstate zopakoval celú jeho predsúdnú argumentáciu a prezentoval posudzovaný súdny spor cez prizmu ním opakovane prezentovaného skutkového stavu, dokazovania i jeho hodnotenia. Polemizoval s jednotlivými citáciami uvedenými v odôvodnení napadnutého odvolacieho rozhodnutia a v reakcii na ne vyvodzoval inú/odlišnú skutkovú a právnu súvislosť, na základe ktorej (na rozdiel od nižších súdov, pozn.) tvrdil, že žalovaný udelil žalobcovi generálny t. j. všeobecný súhlas na prenájom nebytových priestorov tretím osobám, od čoho závisel aj prípadný úspech žalobného nároku (náhrady škody/ušlého zisku). Žalobca hlavne uviedol, že odvolací súd neuviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia rozsudok Okresného súdu Košice I z 15. marca 2013 sp. zn. 19C/317/2012, ktorý on doložil do spisu, čím porušil § 191 ods. 1 CSP. Podľa jeho názoru bola narušená právna istota iných súdnych rozhodnutí, pričom odvolací súd sa nevysporiadal ani s inými jeho tvrdeniami, či listinnými alebo svedeckými dôkazmi. Z uvedených dôvodov je napadnuté odvolacie rozhodnutie (aj) nedôvodné a nepreskúmateľné. Vytýkal aj prvostupňovému súdu, že nevyhovelo jeho ďalším návrhom na vypočutie svedkov, ktorú vadu mal zistiť odvolací súd. Žalobca ďalej tvrdil, že uniesol dôkazné bremeno v spore a preukázal ním uplatnený žalobný nárok a že rozhodnutia nižších súdov sú nespravodlivé.

4.1. Uvedenú (bod 4) líniu argumentácie žalobca rozvíjal aj v ďalších jeho podaniach, ktoré nasledovali jeho dovolanie (z 9. februára 2019, 14. marca 2019, 2. apríla 2019, 16. júna 2019, 21. januára 2020, 24. júla 2020 a 29.7.2020). Tieto všetky doplnenia boli navyše (až na podanie z 9. februára 2019) doručené po stanovenej lehote.

5. Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhla, aby najvyšší súd dovolanie odmietol.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné.

7. Najvyšší súd predovšetkým pripomína, že hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú dovolateľom namietané procesné vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

7.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

7.2. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra pojednania veci, to ako súd viedol spor, znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

8. Podstatné námietky dovolateľa (§ 124 ods. 1 CSP) spočívajú v tvrdenom zásahu do jeho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, ktorého sa mal dopustiť odvolací (i prvostupňový) súd tým, že konanie v predmetnej veci ako celok nevykazuje znaky spravodlivosti, keď nerešpektoval právoplatný a vykonateľný rozsudok Okresného súdu Košice I z 15. marca 2013 sp. zn. 19C/317/2012, ďalej že rozsudok súdu prvej inštancie je nepreskúmateľný, zmätočný, že bol porušený princíp právnej istoty v Slovenskej republike, že súdy nerešpektovali zistený skutkový stav.

9. V posudzovanej veci odvolací súd predovšetkým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie - ktorým bola žaloba zamietnutá - ako vecne správny (voči tejto časti odvolacieho rozhodnutia žalobca smeroval svoje dovolacie námietky, pozn.) v zmysle § 387 ods. 1 CSP, stotožniac sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým tvorí - ako už bolo spomenuté, jeden celok. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil a že pri rozhodovaní nezohľadnil odvolaciu argumentáciu žalobcu. Dovolací súd preskúmal celý spis a konanie pred súdmi oboch inštancií. Súdy oboch inštancií riadne zistili skutkový stav veci, vysvetlili, aké právne predpisy pre posúdenie veci použili, vysvetlili, akými právnymi úvahami sa spravovali a dostatočne odôvodnili svoje rozhodnutia tak, aby neboli pochybnosti o právnom posúdení. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

10. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou najvyššieho súdu považovaná za inú procesnú vadu než je zmätočnosť, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (porovnaj R 111/1998). K uvedenej námietke nepreskúmateľnosti a nedostatku v odôvodnení rozhodnutí súdov nižšieho stupňa dovolací súd odkazuje na stanovisko, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku dňa 3. decembra 2015 a je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Od tohto stanoviska dovolací súd aj za účinnosti CSP (§ 420 písm. f/) nevidí dôvod sa odkloniť.

10.1. Len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch môže nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladať vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP, a to napríklad vtedy, ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie napadnutého rozhodnutia má také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížia k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, sťažnosť č. 52854/99, rozsudok z 24. júla 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, sťažnosť č. 8262/02, rozsudok z 23. júla 2009).

11. Dovolací súd v súvislosti s dovolaním žalobcu (pozri bod 3) opakovane uvádza, že dovolateľ v podstate (iba) generálne uvádza totožné skutočnosti a námietky, ktoré už uviedol v priebehu celého súdneho konania i v rámci podaného odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie. Podľa názoru dovolacieho súdu sa s nimi odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia primerane vysporiadal. Uvedený dovolací argument, že rozhodnutie je nepreskúmateľné a zmätočné, nepovažuje dovolací súd za dôvodný, keďže dovolací súd nezistil, že by v prejednávanej veci išlo o takýto extrémny prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, ktorý by bol dôvodom pre uplatnenie ako výnimky druhej vety stanoviska R 2/2016.

12. Dôvodom, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993, R 125/1999 a R 42/1993. V neposlednom rade prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu prípadne spočíva na nesprávnych právnych záveroch (porovnaj najmä judikáty R 54/2012 a R 24/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval už ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017). Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu.

13. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. c/ CSP ako neprípustné odmietol.

14. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.